

NORDISK FOLKRIKSDAG 1 – 4 AUGUST 2019

Ljungskile Folkhögskola

Lördag den 3. august

AKTIVITETER I DANMARK om 2030 AGENDA OG VERDENSMÅLENE

Lars Josephsen

FN-forbundet i Danmark

FN-forbundet i Danmark

Hvad er FN-forbundet?

Link: <https://fnforbundet.dk>

En god men kritisk ven af FN

FN-forbundet er en selvstændig, uafhængig og tværpolitisk NGO.
Vi arbejder - lokalt, nationalt og internationalt - for at styrke interessen for og kendskabet til FN og FN's 17 Verdensmål

For at sikre den folkelige og den politiske forankring af, hvad FN står for

Fordi vi tror på globalt ansvar

DE 17 VERDENSMÅL FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

1 AFSKAF
FATTIGDOM

2 STOP
SULT

3 SUNDHED
OG TRIVSEL

4 KVALITETS-
UDDANNELSE

5 LIGESTILLING
MELLEM KØNNENE

6 RENT VAND
OG SANITET

7 BÆREDYGTIG
ENERGI

8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST

9 INDUSTRI, INNOVATION
OG INFRASTRUKTUR

10 MINDRE
ULIGHED

11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND

12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

13 KLIMA-
INDSATS

14 LIVET
I HAVET

15 LIVET
PÅ LAND

16 FRED, RETFÆRDIGHED OG
STÆRKE INSTITUTIONER

17 PARTNERSKABER
FOR HANDLING

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

VERDENSMÅLENE

FORHISTORIEN

- 2000 **Millennium Development Goals** (MDG's). FN-program med sigte på at reducere fattigdommen i udviklingslandene. Programperiode 2000-2015
- 2012 Rio Conference: Igangsætter en omfattende proces frem mod en **post-2015 Agenda** for den globale udvikling
- 2013 FN etablerer **Open Working Group** (omkring 40 lande): Skal forberede forslag til nye mål ('post-MDG') til vedtagelse på UNGA 2015
- 2015 Verdens 193 stats- og regeringschefer indgår aftalen **Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development** (september, NY). 2030-Agenda beskriver de 17 verdensmål (og 169 delmål)
- 2015 FN-konferencer: Aftale om **Financing** for Development (januar, Addis-Ababa) og **Klima**-aftale (december, Paris)

OVERSIGT

 HVEM I DANMARK ARBEJDER MED VERDENSMÅLENE ?
- nogle aktører, der er involveret

 OM ARBEJDET
- tidslinje
- dokumentation

 HVOR STÅR VI I DAG ?

HVEM ARBEJDER I DANMARK MED VERDENSMÅLENE ?

- * Regering, Folketinget og de politiske partier
- * Kommuner
- * Byer
- * Virksomheder, virksomhedsorganisationer
- * Universiteter, videncentre og tænketanke
- * Undervisningsinstitutioner, folkehøjskoler, oplysningsforbund
- * Civilsamfunds-organisationer (CSO'er)
- * Engagerede borgergrupper og lokalsamfund
- * Medier

HVEM ARBEJDER I DANMARK MED VERDENSMÅLENE ?

* Regering, Folketinget og de politiske partier

Tidligere regering (V-LA-K, 2015 – 2019)

- # Finansministeriet (Kristian Jensen): Hovedansvarlig
- # Statsministeriet (Lars Løkke Rasmussen): Ikke høj prioritet
- # Øvrige ministerier: Inddraget ad hoc

Nuværende regering (Soc.Dem., Juni 2019 -)

- # Statsministeriet (Mette Frederiksen)
- # Regeringens interne arbejdsdeling pt. ikke meldt ud
- # Forståelsespapir (juni 2019): *Retfærdig retning for Danmark*

https://www.altinget.dk/misc/Retf%C3%A6rdig%20retning%20for%20Danmark_2019-06-25_ENDELIG.pdf

Folketinget

- # Tværpolitisk Netværk for FN's verdensmål (*2030-Netværket*)
(har udpeget *2030-Panelet*, hvis medlemmer ikke er i Folketinget)

<https://www.2030netvaerket.dk/>

HVEM ARBEJDER I DANMARK MED VERDENSMÅLENE ?

Civilsamfunds-organisationer (CSO'er)

* Samarbejde mellem **to danske paraply-organisationer:**

(1) Globalt Fokus (GF) <http://www.globaltfokus.dk/>

- Samarbejdsforum for **77 NGO'er** (udvikling, miljø, humanitært arbejde)

(2) 92-gruppen <https://www.92grp.dk/>

- Samarbejdsforum for **23 NGO'er** (miljø, udvikling)

* De to fora har dannet **SDG-arbejdsgruppen (SDG-AG)**

- **FN-forbundet i DK** er medlem af SDG-AG

- **Sekretariatsfunktioner** varetages af Globalt Fokus

Noter

- *SDG-AG repræsenterer ikke alle CSO'er i Danmark*

- *Mange danske CSO'er indgår i Internationale Netværk*

OM ARBEJDET – i DANMARK

TIDSLINJE

2014 Civilsamfundsorganisationer i DK etablerer *SDG-arbejdsgruppe* for at følge FN-processen. *SDG-AG* aktiviteter: Arrangere offentlige møder og udarbejde rapporter, kommunikere med regering om *SDG*'erne, mv. 2014 - 2019 ...

2017 Den danske regering udsender *Handlingsplan for FN's Verdensmål*

- - - Offentlig debat om bæredygtig udvikling. Generelt prioriterer de ledende politiske partier emnet lavt

2019 Valgkamp i Danmark (valg i juni til Europaparlamentet og til det danske Folketing). Den politiske debat sætter fokus på bl.a. klimadagsordenen

2019 Global Fokus og 92-gruppen udgiver *Spotlight Rapport 2019* som bidrag til at øge opmærksomheden på verdensmålene (jf. senere)

OM ARBEJDET I DANMARK

DOKUMENTATION (*: CSO, #: Regering o.a.)

* 2015 FN's nye verdensmål for bæredygtig udvikling

- Politikkatalog med bidrag fra 25 danske organisationer

* 2016 Danmark som foregangsland for verdensmålene

- Danmarks implementering af verdensmålene: Anbefalinger fra 25 danske civilsamfundsorganisationer

2017 Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Strategi 2017- 2018

2017 Handlingsplan for FN's verdensmål (Regeringen)

- Danmarks opfølgning på FN's verdensmål for bæredygtig udvikling

2017 Statistical follow-up on the 2030 Agenda (Danm.Stat.)

- Data on selected indicators showing the development from 2005-2015

OM ARBEJDET

DOKUMENTATION

* **2018 Civilsamfundets arbejde med verdensmålene**

- Spørgeskemaundersøgelse

* **2018 Skyggerapport (GF & 92-gruppen)**

- Status for Danmarks implementering af verdensmålene. anbefalinger

2019 Baseline for verdensmålene (2030-Panelet)

- Rapport om: Verdensmål 11 - Bæredygtige byer og lokalsamfund

* **2019 Spotlight Rapport (Incl. Eng. Summary) (92-gr & GF)**

- Udfordringer for Danmark i opnåelse af verdensmålene

HVOR STÅR VI I DAG ?

NYTILTRÅDT SOCIALDEMOKRATISK REGERING

- * **Start ultimo juni 2019**
- * **Forståelsespapir (Soc. Dem. + 3 støttepartier)** jf. link
- * **Revideret handlingsplan for Verdensmålene ?**
- * **Kommende udenrigspolitisk profil ?**
  - Officielle udspil på HLPF, UNGA (Sept), og COP-25 (Dec) ?
  - Danmarks rolle i EU ift verdensmålene ?
- * **Kommende indenrigspolitisk profil ?**
  - Mobilisering af alle ministerier ?
  - Støtte til Folketingets Tværpolitiske 2030-Netværk ?

HVOR STÅR VI I DAG ?

En ønskeseddel fra CSO til den nye danske regering

- * **REVIDERET HANDLINGSPLAN** for Danmarks indsats for at realisere Verdensmålene

Planen bør bygge på:

- **helhedssyn** (sociale aspekter, miljø og økonomi)
- **forpligtende tidsplaner** – kort og lang tidshorisont
- **centrale indsatsområder**, f.eks.
  - * lovgivning (rammevilkår for virksomheder, skatter og afgifter. mv.)
  - * temaer (bl.a. ulighed, klima, energi, naturbeskyttelse, mv.)
- **inkluderende tilgang**
  - * samarbejdsfora (bl.a. multistakeholder-forum)

HVOR STÅR VI I DAG ?

ANDRE INITIATIVER I DANMARK

* **Projekter vedr. Baselines for alle 17 verdensmål**

- Baseline for verdensmål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund (afsluttet Jan 2019)
- Baselines for de øvrige 16 mål (finansieret uafhængigt af regering)
<https://realdania.dk/projekter/baseline-for-verdensmaal.pdf>

* **Spotlight Rapport (Juni 2019)**

- Udfordringer for Danmark i opnåelse af Verdensmålene
- 10 generelle anbefalinger (+ ca. 150 specifikke anbefalinger)
- http://globalfokus.dk/images/SPOTLIGHT-Rapport_Enkeltsider.pdf

HVOR STÅR VI I DAG ?

ANDRE INITIATIVER I DANMARK

* **Spotlight Rapport (Juni 2019)**

Nogle eksempler på generelle anbefalinger i rapporten

1. Vækst inden for planetens grænser

Der mangler et mere nuanceret syn på sammenhængen mellem BNP-vækst og de samlede påvirkninger af samfund og miljø (bl.a. afkobling af vækst og miljø)

4. Vedtag en dansk klimalov

De næste 5 – 10 år er altafgørende, hvis vi skal forhindre de værste konsekvenser for mennesker og natur. Danmark ... er et af de lande, der belaster klimaet mest pr. indbygger

5. Benyt screening til konsekvensvurdering af (alle) politiske forslag

V-LA-K regeringen gav løfte om dette, men indfrie ikke dette løfte

7. 'Leave no one behind'-princippet skal være omdrejningspkt. – ude og hjemme

Alle lande skal opnå alle verdensmål, uden at nogen mennesker lades i stikken. ... arbejdet med verdensmålene skal begynde med, at de fattigste og mest marginaliserede adresseres først

HVOR STÅR VI I DAG ?

INTERNATIONALE PERSPEKTIVER

* **Nordisk samarbejde**

- hvor langt rækker det ?

* **Samarbejde i EU om bæredygtig udvikling**

- Nyvalgt kommission (pr. November 2019) med højere ambitioner vedr. klima og grøn omstilling ?

* **FN-samarbejdet om bæredygtighed videre frem**

- Indikatorer - støtte til mange udviklingslande nødvendig
- Ny status-rapport (fremlægges på UNGA Sept. 2019)
Global Sustainable Development Report 2019
(udarbejdet af et panel af 17 uafhængige videnskabsfolk,
bl.a. Eeva Furman, Finland og Katherine Richardson, Danmark)

Tak for opmærksomheden

Lars Josephsen

larsw.josephsen@gmail.com